

(๑๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมາภไชยพระมหาภักษริย

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๓/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓๓/๒๕๕๔

วันที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม ข้อหารือเบื้องต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ ประกอบมาตรา ๒ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๔ หรือไม่

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ สั่งคำโต้เบื้องของจำเลย (นางสาวอรุณลักษณ์ อํานวยมงคลพร) ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๓๔๙/๒๕๕๑ เพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐๑ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

นางสาวนงเยาว์ รามกักดี โจทก์ ยื่นฟ้องนางสาวอรุณลักษณ์ อํานวยมงคลพร เป็นจำเลย ต่อศาลชั้นต้น (ศาลจังหวัดศรีคิว) เรียกคืนค่าเช่าที่ทำการเกินจากจำเลย เนื่องจากสัญญาเช่าต้องสิ้นสุดลง เพราะเกิดอัคคีภัยตึกแควรที่โจทก์เช่า จำเลยยื่นคำให้การและฟ้องเบื้องโจทก์เรียกค่าเสียหายจากการซ่อนแซนติกแควรที่เกิดอัคคีภัย ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๑๕๖,๓๓๓ บาท พร้อมอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๕ ต่อปีนับแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระ เสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ และยกฟ้องเบื้องของจำเลย จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืน จำเลยถูกค่า คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ต่อมาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี และเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดที่ดินของจำเลยพร้อมสิ่งปลูกสร้างตามหมายบังคับคดีของศาลเพื่อดำเนินการ

- ๒ -

ขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่โจทก์ตามคำพิพากษา จำเลยยื่นคำร้องขอให้การบังคับคดีต่อศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องเนื่องจากกรณีตามคำร้องของจำเลยไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ จำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งในวันเดียวกันว่า “คดีนี้ศาลมีคำสั่งแล้วว่า ตามคำร้องของจำเลยไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ จึงให้ยกคำร้อง ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม บัญญัติว่า คำสั่งของศาลตามมาตราใดๆ ให้เป็นที่สุด จำเลยจึงไม่สิทธิอุทธรณ์คำสั่งได้อีก จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย” จำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ และトイ้เยងว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม ที่ศาลมีกำหนดให้ตัดสิทธิในการอุทธรณ์ถูกต้อง ขัดต่อหลักนิติธรรมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หลักสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และขัดต่อแนวพระราชดำริการใช้และการตีความกฎหมาย เนื่องจากศาลมีกำหนดชั้นศาล จึงขอดรื้อเปลี่ยนต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๒ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๔ ศาลอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๓

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ เห็นว่า ศาลมีกำหนดใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ บังคับแก่คดีนี้ จึงเป็นกรณีมีข้อโต้แย้งว่าบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลมีกำหนดใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น จึงให้รอการวินิจฉัยคดีนี้ไว้ชั่วคราว และให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๒ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๔ หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ประเด็นตามคำร้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลมีกำหนดใช้บัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีได้ ถ้าศาลมีกำหนดเรื่องหรือคู่ความโดยไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบัญญัตินั้น ต้องด้วยบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบัญญัตินั้นให้ศาลอุทธรณ์เป็นชั้นต้นตามทางการเพื่อศาลมีกำหนดใช้พิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างนั้น

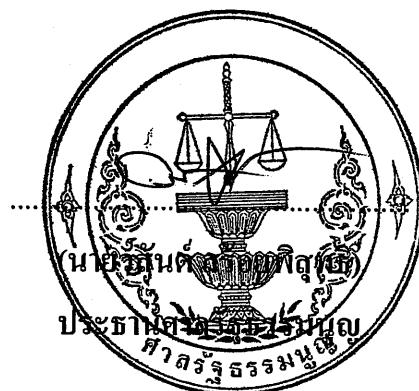
ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควร ได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “คำสั่งของศาลตามมาตราใดที่เป็นที่สุด” จะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ และศาลยุติธรรมได้ส่งคำโต้แย้งมาตามทางการเพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยพิจารณา ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคหนึ่ง ก็ตาม แต่ตามประเดิมคำร้องที่จำเลยโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่ตัดสิทธิในการอุทธรณ์ฎีกา เนื่องจากศาลยุติธรรมมีสามชั้นศาล จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีแนวคำวินิจฉัยไว้แล้วว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ เป็นเพียงบทบัญญัติในการจัดโครงสร้างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามลำดับชั้นศาล คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ซึ่งหมายความว่า การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมจะดำเนินการตามลำดับชั้นของศาล ยกเว้นในกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น มิได้หมายความว่าให้สิทธิแก่คู่ความที่จะดำเนินคดีในศาลยุติธรรมได้ครบทั้งสามชั้นศาลในทุกคดี ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติกำหนดรายละเอียดปลีกย่อยในการบังคับคดี เพื่อให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาขอให้คณะกรรมการบังคับคดีได้ ซึ่งในประเดิมข้อปลีกย่อยเช่นนี้ไม่มีเหตุอันควรที่จะให้สิทธิแก่คู่ความที่จะดำเนินคดีได้ครบทั้งสามชั้นศาลแต่อย่างใด การจำกัดสิทธิของบุคคลในการอุทธรณ์ฎีกานี้จึงมิได้ขัดแย้งต่อหลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม ไม่ได้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับหลักการปกครองประเทศ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค จึงไม่มีกรณีที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๒ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๔ คำโต้แย้งของจำเลยจึงไม่เป็นสาระอันควร ได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสอง

- ๔ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาвинิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๔๗/๒๕๕๘)

อยู่อาศัย

(นายจรัส ภักดีธนาภุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรัส อินทาร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายเฉลิมพล เอกอุรุ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัช ฉลาร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนรักษ์ นาประณีต

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไช่มุกద์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ